

Для запісаў

Дзяржаўная ўстанова «Віцебская абласная бібліятэка імя У.І. Леніна»

Дзяржаўная навуковая ўстанова «Інстытут гісторыі
Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі»

Установа культуры «Віцебскі абласны краязнаўчы музей»

ПРАГРАМА

VIII навукова-практычнай канферэнцыі «Віцебскі край: да Года гістарычнай памяці»

г. Віцебск, 24 лістапада 2022 г.

Канферэнцыя праводзіцца ў рамках Дзяржаўнай праграмы навуковых даследаванняў на 2021–2025 гг. «Грамадства і гуманітарная бяспека беларускай дзяржавы» (навуковы кіраўнік – доктар гістарычных навук, прафесар, акадэмік НАН Беларусі А. А. Каваленя) падпраграмы № 1 «Гісторыя» (навуковы кіраўнік – кандыдат гістарычных навук, дацэнт В. Л. Лакіза.

Віцебск
2022

РЭГІСТРАЦЫЯ ЎДЗЕЛЬНІКАЎ КАНФЕРЭНЦЫІ
10.00–11.00
Фae бібліятэкі (1 паверх)

Для запісаў

УРАЧЫСТАЕ АДКРЫЦЦЁ КАНФЕРЭНЦЫІ
11.00–11.30
Актавая зала (1 паверх)

АДКРЫЦЦЁ КАНФЕРЭНЦЫІ

АДАМЯН Таццяна Мікалаеўна, дырэктар Віцебскай абласной
бібліятэкі імя У.І. Леніна

ПРЫВІТАЛЬНЫЯ СЛОВЫ ДА ЎДЗЕЛЬНІКАЎ
КАНФЕРЭНЦЫІ

ПАДГУРСКІ Пётр Мікалаевіч, начальнік упраўлення
культуры Віцебскага абласнога выканаўчага камітэта

ЛАКІЗА Вадзім Леанідавіч, дырэктар Інстытута гісторыі НАН
Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт

СТАРЫНСКАЯ Таццяна Аляксандраўна, дырэктар
Віцебскага абласнога краязнаўчага музея

МАДЭРАТАРЫ:

Адамян Таццяна Мікалаеўна, дырэктар Віцебскай абласной бібліятэкі імя У.І. Леніна

Трубчык Павел Анатольевіч, намеснік дырэктара па навуковай рабоце Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт

Даклады:

Зінчанка Марына Юр’еўна, навуковы супрацоўнік аддзела навукова-інфармацыйнай работы Інстытута гісторыі НАН Беларусі

Концепт исторической памяти и исторической политики в современном общественно-политическом дискурсе

Смяховіч Мікалай Уладзіміравіч, загадчык цэнтра гісторыі Беларусі канца XVIII–XXI стагоддзяў Інстытута гісторыі НАН Беларусі, доктар гістарычных навук, дацэнт

Полоцкая Русь: у истоков белорусской государственности

Бондарова Алена Міхайлаўна, загадчык аддзела інфармацыйна-пошукавых сістэм і аўтаматызаваных архіўных тэхналогій Дзяржаўнага архіва Віцебскай вобласці

Геноцид белорусского народа: документальные свидетельства

Юрчак Дзяніс Валер’евіч, галоўны спецыяліст упраўлення культуры Віцебскага аблвыканкама, кандыдат гістарычных навук, дацэнт

Рэалізацыя гістарычнай палітыкі праз улік і ахову культурнай спадчыны: гісторыя, сучаснасць, перспектывы

Калядзінскі Леанід Уладзіміравіч, археолаг, дактарант
Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і
літаратуры НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук,
дацэнт

*Верхний замок Витебска (IX–XVIII вв.) (презентация
монографии)*

КАВА-ПАЎЗА
13.00–13.30
(III паверх)

ПАДВЯДЗЕННЕ ВЫНІКАЎ РАБОТЫ КАНФЕРЭНЦЫІ
17.30–18.00
Актавая зала (I паверх)

МАДЭРАТАРЫ:

Адамян Таццяна Мікалаеўна, дырэктар Віцебскай абласной
бібліятэкі імя У.І. Леніна

Трубчык Павел Анатольевіч, намеснік дырэктара па
навуковай рабоце Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат
гістарычных навук, дацэнт

АФІЦЫЙНАЕ ЗАКРЫЦЦЁ КАНФЕРЭНЦЫІ

АД'ЕЗД УДЗЕЛЬНІКАЎ КАНФЕРЭНЦЫІ

просветительской деятельности учреждений культуры Браславского района

Міхайлоўская Алена Ігараўна, старшы выкладчык кафедры музыкі Віцебскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя П.М. Машэрава

Методологическое обоснование и структурные компоненты социально-педагогического проекта «Батлейка как средство популяризации творческого наследия Витебщины»

Васільева Галіна Сцяпанаўна, дацэнт кафедры дызайну і моды Віцебскага дзяржаўнага тэхналагічнага ўніверсітэта, магістр мастацтвазнаўства

АРТ-ОБЪЕКТ в творчестве витебских художников

СЕКЦЫЯ 1
«ГІСТАРЫЧНАЕ КРАЯЗНАЎСТВА.
ВІЦЕБСКІ КРАЙ АД СТАРАЖЫТНАСЦІ ДА 1917 Г.»

13.30–17.30
Актавая зала (1 паверх)

МАДЭРАТАРЫ:

Карнекін Канстанцін Рыгоравіч, галоўны захавальнік фондаў Дзяржаўнага архіва Віцебскай вобласці, кандыдат гістарычных навук

Старынская Таццяна Аляксандраўна, дырэктар Віцебскага абласнога краязнаўчага музея

Даклады:

Шадыра Вадзім Іосіфавіч, вядучы навуковы супрацоўнік аддзела археалогіі першабытнага грамадства Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт

Витебский край в эпоху железного века и раннего средневековья

Касцюкевіч Анастасія Уладзіміраўна, загадчык аддзела захавання і выкарыстання археалагічнай спадчыны Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук

Клімаў Марат Васільевіч, старшы навуковы супрацоўнік аддзела археалогіі Сярэдніх вякоў і Новага часу, кандыдат гістарычных навук, дацэнт

Инкрустированные псалми из Полоцка. Проблемы интерпретации и реставрации

Ермалёнак Вітольд Антонавіч, настаўнік гісторыі, кіраўнік музейнага аб'яднання ДУА «Міёрская сярэдняя школа імя Героя Савецкага Саюза Ягора Андрэевіча Томкі»

Знаходкі язычніцкіх свяцілішчаў на Мёршчыне ў 2022 годзе

Папова Ганна Сяргеёўна, выкладчык-стажор кафедры філасофіі і паліталогіі Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта

Полоцк – историческая и культурная столица Беларуси

Леаненка Станіслаў Пятровіч, навуковы супрацоўнік Бешанковіцкага раённага гісторыка-краязнаўчага музея

Бешанковічам – 575

Падалінскі Уладзімір Аляксеевіч, загадчык кафедры гісторыі Беларусі старажытнага часу і сярэдніх вякоў гістарычнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, кандыдат гістарычных навук, дацэнт

Непрыметная крыніца: калектыўныя лісты віцебскай шляхты да гетманаў Вялікага Княства Літоўскага (1598–1651 гг.)

Макараў Максім Дзмітрыевіч, намеснік дырэктара Нацыянальнага гістарычнага архіва Беларусі, кандыдат гістарычных навук

Актавыя кнігі віцебскіх земскага і падкаморскага судоў XVII ст. з фондаў Дзяржаўнага архіва Цвярской вобласці

Шышанаў Валерый Аляксеевіч, намеснік дырэктара па навуцы Віцебскага абласнога краязнаўчага музея

Разорительная благотворительность (эпизод из «голицынского времени»)»

Арлова Ала Генадзеўна, краязнаўца (аг. Бачэйкава, Бешанковіцкі раён)

3 гісторыі аховы здароўя Бачэйкаўшчыны

Новак Галіна Рыгораўна, педагог дадатковай адукацыі Віцебскага гарадскога цэнтра дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі

Где погибли мои земляки

Рогач Вера Валянцінаўна, старшы навуковы супрацоўнік Віцебскага абласнога краязнаўчага музея

Фронтowej дзевнік В.Г. Яковлевич

Давідоўская Вольга Мікалаеўна, галоўны захавальнік фондаў Віцебскага абласнога краязнаўчага музея

Комплектование и реэвакуация фондов Витебского областного краеведческого музея в 1944–1945 гг.

Правілаў Уладзімір Пятровіч, выкладчык Віцебскага дзяржаўнага музычнага каледжа імя І.І. Салярцінскага

Витебское музыкальное училище в 1970-е гг.

Жукоўскі Віктар Васільевіч, настаўнік географіі ДУА «Сярэдняя школа № 2 г. Оршы»

Оршанский краевед Виктор Павлович Лютынский

Півавар Мікалай Васільевіч, настаўнік гісторыі Віцебскага кадэцкага вучылішча, кандыдат гістарычных навук, дацэнт

Літаратурны атлас Віцебскага раёна: канцэпцыя выдання

Макарэвіч Ірына Георгіеўна, навуковы супрацоўнік Браслаўскага раённага аб'яднання музеяў

Выставочный проект «2022 – Год исторической памяти» как форма совместной культурно-

Воюш Руслан Валер'евіч, намеснік дырэктара па вучэбнай рабоце базавай школы № 10 г. Наваполацка, кіраўнік дыгiтальнага цэнтра «IT-акадэмія «НОТА»

Падзеі Першай сусветнай вайны ў жыцці і творчасці Янкі Купалы

Воднева Ірына Пятроўна, загадчык Краязнаўчага музея, філіяла Нацыянальнага Полацкага гісторыка-культурнага музея-запаведніка

Развіццё плавання на Полаччыне ў другой палове 1920-х гг.

Лісаў Аляксандр Генадзевіч, загадчык кафедры філасофіі і паліталогіі Віцебскай ордэна «Знак Пашаны» дзяржаўнай акадэміі ветэрынарнай медыцыны, кандыдат мастацтвазнаўства, дацэнт

История витебской картинной галереи Ю.М. Пэна: в чем проблема для дискуссии?

Бараноўскі Андрэй Леанідавіч, галоўны бібліёграф навукова-даследчага аддзела бібліяграфіі Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі

Газета «Калгасная праўда» (Лепель) 1930–1941 гг.: материалы к аннотированному указателю имен

Антонана Ксенія Аляксандраўна, настаўнік гісторыі ДУА «Сярэдняя школа № 2 г. Наваполацка», галоўны захавальнік фондаў народнага музея баявой славы

Единство и братство народов СССР в годы Великой Отечественной войны: из фонда народного музея боевой славы ГУО «Средняя школа № 2 г. Новополоцка»

Аўсейчык Уладзімір Яўгенавіч, дацэнт кафедры гісторыі і турызму Полацкага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Еўфрасінні Полацкай, кандыдат гістарычных навук, дацэнт

Спецыфіка рассялення і колькасны склад старавераў у паўночна-заходняй Беларусі ў сярэдзіне XIX ст.

Арлоўскі Глеб Сяргеевіч, архітэктар, старшы навуковы супрацоўнік Віцебскага абласнога музея Героя Савецкага Саюза Міная Піліпавіча Шмырова

Особенности архитектурного решения здания по ул. Толстого, 7 в г. Витебске

Паўлючкоў Васіль Міхайлавіч, загадчык Музея гісторыі прыватнага калекцыяніравання, філіяла Віцебскага абласнога краязнаўчага музея

Здание Музея истории частного коллекционирования – памятник архитектуры конца XIX в.

Карпекін Канстанцін Рыгоравіч, галоўны захавальнік фондаў Дзяржаўнага архіва Віцебскай вобласці, кандыдат гістарычных навук

Маёнткі і фальваркі Лёзненскай воласці ў канцы XVIII – пачатку XX ст.

Баранова Ала Савічна, дацэнт кафедры педагогікі Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта, кандыдат педагогічных навук, дацэнт

Витебская гимназия в воспоминаниях Н.О. Лосского

Гайдукоў Канстанцін Пятровіч, настаўнік замежных моў ДУА «Выдрэйская яслі-сад – базавае школа Лёзненскага раёна»

Георгиеўскія кавалеры Віцебшчыны: новыя імёны

Падліпскі Аркадзь Міхайлавіч, крязнаўца, калекцыянер
(г. Віцебск)

«Противник умный и искусный...» (митрополит «Живой церкви», уроженец Витебска Александр Введенский)

Свістунова Алена Генадзеўна, галоўны захавальнік фондаў Музея гісторыі Віцебскага народнага мастацкага вучылішча, філіяла музея «Віцебскі цэнтр сучаснага мастацтва»

Некоторые факты из истории семьи Израиля Вишняка

СЕКЦЫЯ 3
«КРАЯЗНАЎСТВА Ў СІСТЭМЕ ГУМАНІТАРНЫХ НАВУК»
13.30–17.30

Адзел літаратуры па мастацтве (3 паверх)

МАДЭРАТАРЫ:

Воднева Ірына Пятроўна, загадчык Крязнаўчага музея, філіяла Нацыянальнага Полацкага гісторыка-культурнага музея-запаведніка

Бараноўскі Андрэй Леанідавіч, галоўны бібліёграф навукова-даследчага аддзела бібліяграфіі Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі

Даклады:

Гаркуша Ірына Пятроўна, вядучы навуковы супрацоўнік Віцебскага абласнога крязнаўчага музея

Зубы последней смены (М3) мамонтов Mammuthus primigenius (Blumenbach 1799) в собрании Витебского областного краеведческого музея

Мішына Вера Іванаўна, старшы выкладчык Полацкага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Еўфрасінні Полацкай

Асноўныя этапы рытуальнай сацыялізацыі дзіцяці ў радзінна-хрэсьцінай абраднасці (паводле фальклорна-этнаграфічных матэрыялаў Беларускага Падзвіння)

Аўчыннікава Ганна Алегаўна, старшы навуковы супрацоўнік Віцебскага абласнога крязнаўчага музея

Издания Н.Я. Никифоровского в фондах ВОКМ

Салаўёва Святлана Уладзіміраўна, старшы навуковы супрацоўнік Віцебскага абласнога крязнаўчага музея

«Belle Epoque» («Прекрасная эпоха»). Городской костюм и текстиль конца XIX – начала XX веков из собрания УК «ВОКМ»

Кадры прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці Віцебскай вобласці напярэдадні абвясчэння дзяржаўнага суверэнітэта Беларусі

Чэрнова Кацярына Сяргееўна, навуковы супрацоўнік Дома-музея I з'езда РСДРП, філіяла Нацыянальнага гістарычнага музея Рэспублікі Беларусь

Ляневіч Андрэй Станіслававіч, вядучы навуковы супрацоўнік Дома-музея I з'езда РСДРП, філіяла Нацыянальнага гістарычнага музея Рэспублікі Беларусь

Аднаўленне культурных збудаванняў у Віцебску як фармаванне ідэнтычнасці горада

Харкевіч Вікторыя Уладзіміраўна, галоўны захавальнік фондаў Віцебскага гарадскога музея воінаў-інтэрнацыяналістаў

Памятны знак воинам-интернационалистам «Боль»

СЕКЦЫЯ 2
«ГІСТАРЫЧНАЕ КРАЯЗНАЎСТВА.
ВІЦЕБСКІ КРАЙ З 1918 г. ДА СУЧАСНАСЦІ»

13.30–17.30
Канферэнц-зала (1 паверх)

МАДЭРАТАРЫ:

Бараноўскі Аляксандр Віктаравіч, загадчык аддзела навукова-інфармацыйнай работы Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук

Рагачова Ларыса Іванаўна, загадчык аддзела краязнаўства Віцебскай абласной бібліятэкі імя У.І. Леніна

Даклады:

Мясаедава Святлана Мікалаеўна, вядучы архівіст Дзяржаўнага архіва Віцебскай вобласці

«...в Витебске имеются богатые культурные ценности»: к вопросу обеспечения сохранности библиотеки Витебской духовной семинарии в первые послереволюционные годы

Крэнт Дзмітрый Аляксандравіч, загадчык Цэнтральнага навуковага архіва НАН Беларусі

Мікалай Касяровіч – тэарэтык і арганізатар краязнаўчага руху ў БССР

Бараноўскі Аляксандр Віктаравіч, загадчык аддзела навукова-інфармацыйнай работы Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук

Аляксей Казак – забыты старшыня Цэнтральнага бюро краязнаўства пры Беларускай акадэміі навук

Барнюк Аляксей Сяргеевіч, навуковы супрацоўнік цэнтра гісторыі навукі і архіўнай справы Інстытута гісторыі НАН Беларусі

Пралетарскія і працоўна-сялянскія ўніверсітэты Віцебскай губерні ў 1918–1922 гадах

Бароўская Вольга Мікалаеўна, старшы навуковы супрацоўнік цэнтра ўсеагульнай гісторыі, міжнародных адносін і геапалітыкі Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук

Дзейнасць Полацка-Вілейскай змешанай памежнай падкамісіі па ўсталяванні паўночнага ўчастка савецка-польскай мяжы 1921–1924 гг.

Пыж Дар'я Сяргееўна, малодшы навуковы супрацоўнік аддзела навейшай гісторыі Беларусі Інстытута гісторыі НАН Беларусі

Вітебская ежэдзневная газета «Заря Запада» в системе периодической печати БССР 1920-х годов

Сядоў Вадзім Венямінавіч, краязнаўца, калекцыянер (г. Санкт-Пецярбург)

Авиационная катастрофа 1925 года в Витебске: документальные материалы

Капліеў Аляксей Аляксандравіч, старшы навуковы супрацоўнік аддзела навейшай гісторыі Беларусі Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук

Распространение инфекционных болезней в БССР во второй половине 1930-х годов на примере эпидемического расследования вспышки паратифа в Витебске летом 1938 г.

Ляшчынскі Міхаіл Аляксандравіч, намеснік старшыні Віцебскага абласнога савета ветэранаў

О работе Чрезвычайной Государственной Комиссии по установлению и расследованию злодеяний немецко-

фашистских захватчиков и их сообщников на территории Дубровенского района

Богуш Крысціна Вадзімаўна, вядучы архівіст аддзела інфармацыйна-пошукавых сістэм і аўтаматызаваных архіўных тэхналогій Дзяржаўнага архіва Віцебскай вобласці

Вантеев Владимир Иванович: воспоминания о войне

Цігова Наталля Іванаўна, педагог дадатковай адукацыі Віцебскага гарадскога цэнтра дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі, кіраўнік музея 6-га далёкабамбардзіровачнага Берлінскага ордэна Кутузава III ступені авіяцыйнага палка

История фронтовой прачки

Алефірэнка Максім Канстанцінавіч, архівіст аддзела інфармацыйна-пошукавых сістэм і аўтаматызаваных архіўных тэхналогій Дзяржаўнага архіва Віцебскай вобласці

Опасные находки: склады боеприпасов на территории Витебской области в 1944–1950 гг.

Лаўрыненка Кацярына Віктараўна, дактарант Люблінскага Каталіцкага ўніверсітэта Яна Паўла II, магістр ліцэнцыят тэалогіі, кандыдат гістарычных навук

«Страчаная спадчына»: знішчаныя касцёлы на тэрыторыі сучаснай Віцебскай дзяржавы

Куксёнак Марына Віктараўна, галоўны захавальнік фондаў Музея гісторыі і культуры г. Наваполацка

Трансфармацыя архітэктурнага вобраза Наваполацка ў канцы 1950-х – пачатку 2000-х гг. Жылыя будынкі

Пушкін Ігар Аляксандравіч, дацэнт кафедры гуманітарных дысцыплін Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта харчовых і хімічных тэхналогій, кандыдат гістарычных навук, дацэнт (г. Магілёў)